

ارزیابی رضامندی کشاورزان از کلاس‌های آموزشی-ترویجی شهرستان الشتر با استفاده از مدل اروپایی

فاطمه رحیمی فیض آباد^۱، نوذر منفرد^۲

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی / دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، ^۲دانشیار

موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی و رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر

Rahimifatemeh418@yahoo.com

یکی از اهداف ترویج کشاورزی، آموزش غیررسمی کشاورزان جهت بهبود شیوه‌های کشاورزی، رفع نیازهای کشاورزان و توامندسازی آن‌ها از طریق کلاس‌های آموزشی-ترویجی می‌باشد. از این رو، کلاس‌های آموزشی-ترویجی جایگاه مهمی در تحقق اهداف ترویج دارند. از طرف دیگر ارزیابی مدام این ابزار آموزشی عامل موثری در موفقیت آن می‌باشد. یکی از راه‌های ارزیابی کلاس‌های آموزشی-ترویجی، ارزیابی به وسیله خود کشاورزان از طریق بررسی رضایت کشاورزان می‌باشد. این تحقیق به منظور بررسی میزان رضامندی کشاورزان از کلاس‌های آموزشی-ترویجی شهرستان الشتر و عوامل مؤثر بر آن طراحی و اجرا شد. جهت دستیابی به این هدف، این تحقیق از مدل رضامندی اروپایی به عنوان چارچوب نظری تحقیق و از روش پیمایش به عنوان روش تحقیق استفاده نمود. جامعه آماری این تحقیق کشاورزان شهرستان الشتر در استان لرستان بودند که در دو سال قبل از تحقیق (۹۰-۹۱) در این کلاس‌ها شرکت کرده بودند و به روش نمونه‌گیری سهمیه‌ای تصادفی‌ساده (به نسبت زن و مرد) انتخاب گردیدند (۲۴۰ نفر). نتایج تحقیق نشان داد، وجهه ظاهری کلاس‌های آموزشی-ترویجی بر انتظارات کشاورزان از کلاس‌های آموزشی-ترویجی، همچنین انتظارات بر کیفیت خدمات دریافتی و کیفیت خدمات دریافتی بر ارزش دریافتی و رضامندی و در نهایت ارزش بر رضامندی کشاورزان از کلاس‌های آموزشی-ترویجی مؤثر بوده‌اند. در پایان پیشنهادهایی به منظور بهبود کلاس‌های آموزشی و افزایش رضامندی کشاورزان از کلاس‌های آموزشی-ترویجی ارائه گردیده است.

واژه‌های کلیدی: ترویج ، کلاس‌های آموزشی-ترویجی، رضامندی و وفاداری کشاورزان، مدل اروپایی.